

[Grøndahl.]

Lad os håbe, at vi aldrig kommer i den frygtelige situation, at hele forsvarsapparatet skal sættes i gang; men lad os i hvert fald gøre vort yderste for at blive i stand til at møde og klare en sådan situation således, at ingen med rette kan bebrejde os, at vi overlod noget til tilfældighederne, og at vi havde sparet nogen anstrengelse for at stå så velforberedte, som det var menneskelig muligt.

Frode Jakobsen: Jeg vil gerne begynde med at ønske den højtærede indenrigsminister til lykke med den store og hårdt tiltrængte reform på et livsvigtigt område, som lovforslaget jo vil betyde.

Der er imidlertid et enkelt punkt, som har kaldt mig frem. Det drejer sig om udskrivningen. En lov om udskrivning til civilforsvaret er antagelig blevet en nødvendighed. Men lovforslaget, sådan som det foreligger her, vil blive mødt med bekymring af en anden kreds, nemlig af det frivillige hjemmeværn.

Hjemmeværnet og civilforsvaret er startet på det samme grundlag. De har begge ønsket at bygge udelukkende på frivillighed, og samtidig har ingen af dem turdet give afkald på den sikkerhedsventil, som hedder mulighed for udskrivning. Frivilligheden er lykkedes for hjemmeværnet. I dag er der ikke nogen i hjemmeværnet, der tænker på at opgive dette princip; ja, ved ændringen af hjemmeværnsloven i sommer blev der endda draget den konsekvens, at udskrivning nu kun kan ske i tilfælde af en truende fare. Det samme er ikke lykkedes for civilforsvaret; men hjemmeværnet, der selv oprindeligt har ønsket den samme sikkerhedsventil, kan naturligvis så ikke have indvending imod, at civilforsvaret nu benytter sig af den.

Hjemmeværnet vil ikke følge i civilforsvarets spor. Det ønsker stadig at bygge udelukkende på frivillighed, men det kan ikke ønske, at jorden graves væk under fødderne på et frivilligt hjemmeværn. En

forudsætning for frivillighed er jo, at der er en kreds og en tilstrækkelig stor kreds, som overhovedet har lejlighed og lov til at melde sig. De, som skal møde i tilfælde af mobilisering, kan ikke melde sig til hjemmeværnet. Det er i sin orden. Enhver bør have sin plads, enhver bør kende sin plads, hvis det engang skulle blive alvor, men der er naturligvis ikke nogen, som må være talt med på 2 forskellige pladser.

Hvem er det så, som i dag kan melde sig frivilligt til hjemmeværnet? Det er i det væsentlige 2 kategorier. Det er for det første dem, der udskrives på session som egnede til hjemmeværnet; for det andet de årgange, der efter en årrække i værnene overføres fra værnene til hjemmeværnet. Begge udtryk — om de unge, at de er egnede til hjemmeværnet, og om de noget ældre, at de overføres til hjemmeværnet — betyder i dag kun, at de har lov til frivilligt at træde ind i hjemmeværnet. Det er de to kategorier, som hjemmeværnet væsentligst bygger på; men det er jo de samme to kategorier, som indenrigsministeren nu bebyndiges til at udskrive til civilforsvaret. Jeg har tit måttet advare hjemmeværnsfolk mod at tænke, hvad jeg har kaldt hjemmeværnsgeogistisk. Hjemmeværnet og civilforsvaret er lige nødvendige. Det er 2 dele af den samme helhed, og hjemmeværnet og civilforsvaret har samarbejdet godt f. eks. netop om hvervning; men hvis det frivillige hjemmeværn skal kunne opretholdes, er der et princip, som må slås fast — og jeg mener også, det er et godt princip — nemlig at frivillighed altid bør gå forud for tvang.

Jeg er helt enig i, at man nu skrider til udskrivning til civilforsvar, men alle, som efter lovforslaget skal kunne udskrives til civilforsvaret, må have lov til at svare: nej, jeg vil hellere melde mig frivilligt til hjemmeværnet. Men så må det naturligvis også betyde, at de virkelig gør det, ikke at de skal have en lejlighed til at knibe udenom. Jeg mener, frivillighed er et sundt princip, og jeg mener også, det er en betingelse for,